

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/829/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614213365
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Malinowska
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1614213365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Malinowskou, v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, 1077XX, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., IČO: 47234679 so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: R., o zaplatenie 77,84 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 15.12.2014 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 77,84 €, pozostávajúcej z istiny 45,13 €, úroku v sume 3,71 €, nákladov za upomienku II. vo výške 24 €, ako aj náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že právny predchodca žalobcu so žalovaným ako spotrebiteľom uzatvoril dňa 10.01.2013 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 318,99 €, ktorý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 8 pravidelných mesačných splátkach vo výške 46,73 €. Nakoľko žalovaný nesplácal úver riadne a včas, keď sa dostal do omeškania s úhradou splátok, žalobca ho listom zo dňa 15.10.2013 vyzval na zaplatenie zostatku úveru v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril napriek výzve súdu, ktorú spolu so žalobou, jej prílohami a poučením o procesných právach prevzal dňa 04.03.2016, skutkový stav opísaný žalobcom nesoroval.

3. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania dňa 31.10.2016. Podľa § 219 C.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 19.10.2016. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, keď zistil tento skutkový a právny stav:

5. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.09.2012 vyplývalo, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa - spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176 ako postupcom a žalobcom ako postupníkom vyplýva, že došlo na základe zmluvy k postúpeniu pohľadávky voči odporcovi, ktorá pohľadávka je predmetom sporu. Zmluva bola založená do Spr. tunajšieho súdu.

6. Z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.01.2013 (č. I. 22 spisu, ďalej len „zmluva o úvere“, v spojení s Úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (č. I. 20-24 spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, v ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému sumu úveru vo výške 318,99 €, úver sa žalovaný zaviazal splácať v 8 mesačných splátkach vo výške 46,73 € splatných vždy do 14 dňa v mesiaci, počínajúc splatnosťou prvej splátky ktorá bola dojednaná 10.02.2013, lehota splatnosti úveru je uvedená 14.09.2013. V zmluve o úvere bola dohodnutá ročná úroková sadzba 42,45 %, uvedená hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) 52,9%, priemerná hodnota RPMN 40,6 %. Celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom sú uvedené sumou 373,84 €, celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavuje sumu 373,84 €. V zmluve nie sú dohodnuté žiadne poplatky a nie je vyznačený údaj o poistení úveru označením súboru poistenia alebo bez dojednania poistenia na predtlačí. Žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako fyzická osoba bez oprávnenia na podnikanie.

7. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., ktoré však ako formulár nie sú signované účastníkmi, a podľa ktorých je žalovaný povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v zmluve, v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny a úroky, ktoré je žalovaný podľa zmluvy o úvere povinný platiť (§ 1 hlavy 5 úverových zmluvných podmienok); ďalej žalovaný je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie žalobcu v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (§ 3 písm. a) hlavy 7 úverových zmluvných podmienok); v prípade podľa § 3 a 4 hlavy 7 je spoločnosť oprávnená od zmluvy odstúpiť, pričom v prípade zosplatnenia úveru podľa § 3 písm. a) b) a c) tejto hlavy prirastá neuhradený úrok, na ktorého úhradu by spoločnosti vznikol nárok do doby zosplatnenia (§ 5 hlavy 7). V zmysle § 1 hlavy 18 Úverových podmienok v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- eur v prípade prvej upomienky a 12,- eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované. Podľa § 3 hlavy 18 je spoločnosť oprávnená požadovať od klienta úhradu úroku z omeškania v zákonnej výške.

8. Z písomnosti žalobcu adresovanej žalovanému zo dňa 15.10.2013 vyplýva, že žalobca vyzval na žalovaného na zaplatenie pohľadávky v sume 72,84 € do 15 dní od odoslania písomnosti. Odoslanie výzvy na poštovú prepravu žalobca dokladoval podacím hárkom zo dňa 17.10.2013.

9. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad zmluvy o úvere (ktorý je podľa obsahu prehľadom splácania vyhotoveným žalobcom, nie je súčasťou zmluvy) súd zistil, že žalovaný čerpal úver v plnej výške dňa 10.01.2013, žalobcovi splatil na úver sumou 349 €. Dlh žalovaného na istine je 45,13 €, na úroku 3,71 €. Žalobca si ďalej vyčíslil poplatky za Upomienku II. v sume 48 € (12+36 €), ktorých na úhradu započítal sumu 24 €. Úrok z omeškania od 03.12.2014 do 03.12.2014 vo výške 8,5 % ročne predstavuje sumu 6,75 €. Zmluva bola ukončená v riadnej dobe splatnosti úveru dňa 14.10.2013 (č. I. 29 spisu).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

12. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v spojení s § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy“), sa spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v

rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadné poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

26. Podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

27. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

28. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

29. Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

31. V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní v merite dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd nemá pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou typovou, a že dlžník nepoužil predmet plnenia na podnikanie, čo jednoznačne vyplýva z uzavretej zmluvy. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník, t.j. žalovaný v postavení spotrebiteľa, predmetná zmluva o úvere je zároveň spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Rovnako neexistujú pochybnosti, že veriteľ je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti. Zmluva medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá ako formulárová zmluva, obsah ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy, za typické občianskoprávne vzťahy. Predmetná vec je upravená ako spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Čiže ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Teda ide o typický občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, kde žalovaný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť a ani neovplyvnil, preto súd posúdil tento právny vzťah ako spotrebiteľský bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka). Tieto skutočnosti súd nemal za sporné a považoval ich za preukázané.

32. Súd mal rovnako za nesporné, že žalovaný úver splácal a k ukončeniu zmluvy prišlo uplynutím dojednanej doby konečnej splatnosti úveru. Nároky žalobcu z úverovej zmluvy, ktoré uplatnil voči žalovanému ako spotrebiteľovi pozostávajú z istiny, úroku z úveru, poplatkov za upomienky I. a II. a úroku z omeškania. Z predloženého výpisu čerpania je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 318,99 €, ktorý čerpal jednorazovo dňa 10.01.2013. Zároveň z výpisu vyplýva, že žalovaný uhradil sumu 349 €.

33. Súd pri posúdení nárokov žalobcu z úverovej zmluvy, ktoré v konaní uplatňuje skúmal platnosť titulu, od ktorého tieto nároky odvodzuje. Z úverovej zmluvy vyplýva dojednaná ročná úroková sadzba úveru 42,45 %. Úrok predstavuje odplatu za poskytnutie úveru, t.j. poskytnutie finančných prostriedkov veriteľom. Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné napr. pri peňažnej pôžičke alebo úvere dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností,

vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri úvere však koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi, resp. veriteľ požadoval od dlžníka, neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní spotrebiteľských úverov v obdobných prípadoch. Podľa § 53 ods. 6 (v spojení s 879f) Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

34. Súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi zmluvnými stranami v úverovej zmluve podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, ktorá v mesiaci január 2013 činila 12,98% ročne pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1-5 rokov (zdroj: www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> - banková úroková štatistika). Z tohto zistenia vyvodil súd právny záver o čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy v časti dojednaní úroku z úveru pre rozpor dohody o výške úroku z úveru s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, na ktorú neplatnosť súd prihliada bez toho, či by sa jej dotknutý účastník dovoľoval. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona, hľadá sa naň ako keby nebol urobený. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky, preto súd dospel k záveru, že veriteľovi nie je možné plnenie z takéhoto úkonu priznať. V súdnej veci žalobca vyčíslil úrok z úveru vo výške 54,85 €, pričom z úhrad žalovaného na úrok započítal 51,14 €.

35. Ďalej si žalobca voči žalovanému uplatnil nároky z titulu poplatkov za upomienky, a to 12 € a 36 € za Upomienku II., pričom na dlh žalovaného potom zaúčtoval sumu 46 € titulom upomienok, Nárok a výšku poplatku žalobca odvodzuje z § 1 hlavy 18 Úverových podmienok. Súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za upomienky nepovažoval za dôvodný, a to z dôvodov, že takýto nárok žalobca ničím nepreukázal, žalobca uplatňuje nárok z úverových podmienok na ktoré odkazuje netransparentná inkorporačná doložka a poplatok za upomienku predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa.

36. Súdny už v minulosti judikovali, že pokiaľ sa všeobecné obchodné podmienky majú stať súčasťou zmluvy, môže sa tak stať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky (porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 6Co 135/2012 <<http://merit.slv.cz/6Co135/2012>>, 21Co 28/2012 <<http://merit.slv.cz/21Co28/2012>>). Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v súdnej veci doložka uvedená drobným písmom medzi bodmi 74. a 75. zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Dôvod netransparentnosti doložky je zjavný v tom, že spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam, a opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy, pričom je obvyklé, že indikuje len poznámky k obsahu písomnosti. Obsahovo rozsiahle podmienky, na ktoré sa odkazuje takmer nečitateľným drobným písmom vyvolávajú nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení obsah textu. Práve menšie písmo má tendenciu spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie podstatne menšieho písma, ktoré na podmienky ako súčasť zmluvy odkazujú, ako iné časti formulára zmluvy, ktorý postup je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť na to, aby

do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednania o zmluvnej pokute). Ak tak dodávateľ urobí, nepostupuje v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nie je možné priznať právnu ochranu (porov. Nález ÚS ČR I. ÚS 342/09). Súd z týchto dôvodov posúdil inkorporačnú doložku uvedenú medzi bodmi 74. a 75. Zmluvy ako netransparentnú, čoho právnym dôsledkom vo vzťahu k poplatkom za upomienky je, že dojednania o poplatkoch obsiahnuté v obchodných podmienkach sa nestávajú súčasťou zmluvy.

37. Žalobca ďalej uplatnil nárok na zaplatenie poplatkov za upomienky II., ktorý skutkovo ničím neodôvodnil. V zmysle § 1 hlavy 18 Úverových podmienok v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 € v prípade prvej upomienky a 12 € v prípade druhej a ďalšej upomienky. Žalobca však oprávnenosť uplatneného nároku žiadnym spôsobom nepreukázal, samotný údaj v ním spracovanom výpise čerpania splátok a úhrad dôkazom a vystavení a doručení upomienok, ani o ich dôvodnosti, o tom, či doručoval prvú alebo druhú upomienku, takýmto dôkazom nie je, pričom táto skutočnosť je samostatným dôvodom na zamietnutie žaloby. Výzva v bode 7 odôvodnenia je podľa tvrdenia žalobcu oznámením o zosplatnení pohľadávky, nie upomienkou a za upomienku nie je možné považovať ani predžalobnú výzvu právneho zástupcu. Ak teda žalobca tvrdil, že žalovaný je povinný zaplatiť poplatky za upomienky, bolo jeho procesnou povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti.

38. V neposlednom rade je potrebné konštatovať, že poplatok za upomienku predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Vo vyrubovaní poplatku za upomienky je zrejмый vlastný ekonomický záujem žalobcu. Na poplatok nemá žalobca zákonný nárok, lebo poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za poskytnutý úver (úrok z úveru). Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie veriteľa, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce (porovnaj tiež rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht z 21. júna 2006 č.k. 7 U 17/06, Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/350/2012 <<http://merit.slv.cz/9Co/350/2012>>).

39. Z uvedených dôvodov potom súd posúdil nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za Upomienky II. za nedôvodný.

40. Ako vyplýva zo žalobcom predloženého výpisu čerpania, splátok, úhrad žalovanému žalobca poskytol úver vo výške 318,99 €, ktorú žalobca navýšil o úrok z úveru a poplatky za upomienky. S ohľadom na už konštatovanú neplatnosť dojednaní o úroku z úveru a povinnosť žalovaného zo zmluvy o úvere 318,99 € s ohľadom na zistenú neplatnosť dohody o úrokoch a poplatkoch za upomienky potom povinnosť žalovaného predstavuje sumu 318,99 €, žalovaný na zmluvu plnil sumou 349 €, teda viac ako bola jeho povinnosť, preto súd žalobu zamietol.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, vo veci bol úspešnejší žalovaný, ktorému vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Žalovaný si však trovy konania neuplatnil a ani zo spisu mu vznik trov konania nevyplýva, preto mu ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).